

AUGUSTINUS is een Latijnse verkleinvorm van AUGUSTUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Afkomstig van het Latijnse werkwoord 'augére' = 'vermeerderen'; dus 'verheven', 'geheiligd', 'godgewijd'.

Het tussenvoegsel -in- in Augustinus maakt er koos- of verkleinvorm van.

*

Bijzonderheden

Oorspronkelijk was 'Augustus' een eretitel voor de Romeinse keizers; vgl. de keizer Augustus uit het Lukas-evangelie. Later opgevat als eigenaam.

*

Augustinus van Hippo, Afrika; bisschop & kerkvader; † 430; feest 28 augustus.

Hij werd in 356 geboren in de Noord-Afrikaanse stad Thagaste als zoon van een heidense vader, Patricius, en christenmoeder, Monica. Hij was een hoogbegaafde jongeman en na zijn studies werd hij docent welsprekendheid. Destijds misschien wel het belangrijkste vak om verder te komen in de wereld: je moest het woord kunnen voeren. Hoewel hij van zijn moeder een christelijke opvoeding had genoten, zocht hij zijn geluk elders. Tot haar verdriet. Tien jaar lang heeft hij geworsteld met de grote vragen van het leven en gekeken wat daar door de verschillende stromingen van zijn tijd over werd gezegd. Uiteindelijk bekeerde hij zich van harte tot het christendom. Het verslag van deze innerlijke zoektocht heeft hij vastgelegd in het indrukwekkende boek 'Confessiones' (= 'Belijdenissen'); het vormt een hoogtepunt uit de wereldliteratuur. Beroemd is de passage dat hij zich met al zijn gepieker en gepeins met zijn beste vriend Alypius in een tuin terugtrekt. Midden in dat gesprek wil hij alleen zijn en laat zijn vriend achter. Dan hoort hij ergens verderop een kinderstem zingen: "Tolle, lege; tolle, lege" (= Neem en lees; neem en lees). Hij gaat terug naar de plek waar hij bij Alypius zijn bijbel had laten liggen, slaat die open en wordt - letterlijk - getroffen door een tekst van Paulus uit de brief aan de Romeinen (13,13): "Zoekt het niet in brasserij en dronkenschap, niet in slaapkamers en oneerbaarheden, niet in twist en naijver; maar trekt de Heer aan en vertroetelt niet het vlees in begeerlijkheid." Een jaar later zal hij gedoopt worden door bisschop Ambrosius.

Nu verlangde Augustinus ernaar in eenzaamheid te bidden en bij de dingen van God te zijn. Op zoek naar zo'n plek vermeidde hij de dorpen en steden waar ze een bisschop nodig hadden. Want hij was intussen een beroemd man geworden vanwege zijn brieven, boeken en preken. Maar juist op het moment dat hij het kustplaatsje Hippo aandeed, hield de plaatselijke bisschop Valerius een preek dat hij zich zwakker voelde worden en dat hij als Griek nooit helemaal goed het Latijns had leren beheersen, kortom of de gelovigen toch niet eens wilden uitkijken naar een opvolger. "Augustinus is hier" werd er geroepen. "Augustinus! Augustinus!" klonk het bijna als een juichkreet door de kerk. In die tijd gold nog de stelregel: 'De stem van het volk is de stem van God' ('Vox populi, vox Dei'). Augustinus moest dus bisschop worden. Hij hield van machteloosheid. Nu zou er van zijn hartewens niets meer terecht kunnen komen. De omstanders meenden echter dat hij teleurgesteld was, omdat hij nog niet onmiddellijk tot bisschop bevorderd kon worden en zeiden: "Stil maar, jouw tijd komt heus nog wel." Op dat moment was hij 41 jaar. Vijfendertig jaar is hij sindsdien een inspirerend bisschop gebleken. Zijn invloed reikte tot in de verste uithoeken van de toenmalige christenheid. Van heinde en verre kwamen klerken naar hem toe om zijn boeken, brieven en preken over te schrijven en te verspreiden onder de gelovigen.

*

Augustinus van Canterbury osb, Engeland; bisschop; † 604; feest 27 mei.

Tezamen met paus Gregorius I († 604; feest 3 september) draagt hij de eretitel Apostel van de Engelsen. Wanneer we voor het eerst van hem horen, is hij overste van van het Andreasklooster op de Caelische heuvel bij Rome.

In 596 nodigde paus Gregorius hem uit om met een groep van veertig monniken naar Engeland te gaan en daar de kerk te organiseren en het geloof te verkondigen. Op aanraden van paus Gregorius stuurde Augustinus enkele Frankische tolken vooruit naar het hof van Ethelbert, koning van Kent in Zuid-Engeland. De monniken kwamen in plechtige processie naar de koning toe, waarbij ze een zilveren kruis meedroegen bij wijze van standaard. Bovendien hadden ze een op hout geschilderd portret van Christus bij zich. [Ongetwijfeld waren ze in vol ornaat. Wellicht werden er in de stoet ook nog heilige boeken meegedragen en mooi bewerkte kistjes met relieken van heiligen?] Om te beginnen richtten ze gebeden tot God in de vorm van een litanie: ze baden voor hun eigen eeuwig heil alswel voor het heil van degenen bij wie ze thans op bezoek waren... Koning Ethelbert behoort tot Augustinus' eerste bekeerlingen: in 601 liet hij zich tezamen met zijn hele hofhouding dopen.

Vanaf dat moment was Canterbury de officiële zetel van de bisschop en zou uitgroeien tot aartsbisdom. Na zijn dood werd hij bijgezet in de kerk van de door hem gestichte benedictijner abdij.